

otrokom prijatelj, učitelj in voditelj.
(Priloga Vrtnu.)

Štev. 10.

Ljubljana, dné 1. oktobra 1895.

III. tečaj.

Ranjenec.

Naj bi tisto govoril, poleti je le prijetno, če je prav tako zelo vroče, da vse zeva. Koliko je pa to vredno, če človek ni vedno v strahu, da ga bo zgrabila ostra burja ter ga posadila s svojo mrzlo roko tje kam za cesto. Samo z otroci je križ po letu. Zjutraj se težko vstane, po dnevi so vedno na glavi, zvečer bi se pa najraje hladili na vrtu. In počitnice, te delajo še le preglavico. Šolske knjige, nù, saj veste, kako je. Kdo se bo učil med počitnicami!

Tudi Ličanova Zorka je uživala krasne ure počitka na svojem domu. Kdo ji bo torej zameril, če je zjutraj malo bolj »potegnila« ter čakala v mehki posteljici, da jo je solnce pozdravilo pod odejo. Njena sestra Rezika se je vsled tega ž njo včasih ponorčevala, češ: »Zorka in pa njena posteljica sta veliki prijateljici.« Mama so o taki priliki radi opravičili Zorko. Nù, saj je bila pa tudi najmanjša med vsemi otroci ter je hodila komaj prvo leto v šolo. Slednjič je bilo Zorki te norčije pa vendar preveč. Sklenila je torej, da bo bolj zgodaj vstajala. Vendar ni bilo tako lahko spolniti

sklepa. Ko se je zjutraj storil dan, je Zorka res privzdignila drobno glavico ter pogledala proti oknu z na pol odprtimi očmi, vstala pa le ni.

Nekega gorkega dne so pri Ličanovih kosili deteljo. Bilo je silno vroče. Kosci so kar zevali vročine ter pridno hodili gasit si žejo pod košato lipo, kjer je stal vrč z vodo. Bolj prijetno je sicer v hladu delati, če pa je tolika njiva detelje, kakor je bila Ličanova, se mora pa tudi v najhujši vročini kositi, da se spravi v lepem vremenu vse pod streho. Vreme o košnji kaj rado nagaja. Le majhen oblaček naj se prikaže na nebu, kmalu začne votlo grmeti, dež se ulije in ustavi se delo. In koliko težav je potem sè sušilom.

Ker so bili kosci ta dan posebno pridni, nesla jim je Rozika dopoludne veliko steklenico vina in bele pogače za dojučnik. Mala Zorka je tudi morala iti na njivo, ker bi ji bilo sicer preveč dolg čas doma. Sestrici prideta ravno k delavcem, kar silno otožno zacvili ptiček tam, kjer je kosil hlapec. Rozika in Zorka stečeta gledat, kaj se je zgodilo. Lepo pikasta prepelica se je zvijala po detelji. Revica se je bila pred kosci skrila v gosti detelji. Pa ostra kosa jo je vendar našla in ji ranila drobno nožico. Zorki se je uboga živalica v srce smilila. Glasno se je začela jokati. Najrajše bi bila okregala hlapca, pa premagala se je, ker je vedela, da se je prigodilo vse po nesreči. Sestrici toraj ujameta ranjeno živalico ter skušata ustaviti rdečo kri, ki je tekla iz nožice ter močila pisani krili. Milo ju je pogledovala uboga prepelica.

»Kaj hočeva storiti z njo?« sta se popraševali sestri.

»Izpustiva jo«, misli Zorka.

»Ne, če jo sedaj izpustiva, ji bo odtekla kri in bo poginila«, pravi Rozika.

Ko se tako posvetujeta in prevdarjata, kaj bi storili, pridejo mimo Zorkina učiteljica, gospodičina Ana, z Furlanijevo Pepino in Romano.

Zorka takoj steče k svoji blagi učiteljici poprašat, kaj naj bi storila z ubogo ptičico.

Gospodičina Ana je nasvetovala, naj vzamejo prepelico domov in, kadar ozdravi, jo bodo zopet izpustili. V veselem sprevedu so nesli sedaj ranjenca domov. Kdor je kaj nasvetoval, vse so poskusili, da bi le bol-

nik zopet okreval. Furlanijeva Pepina je prinesla arnike, da bi močili rano. Romana je iskala platnenih obvez, vsi so pa želeli, da bi bila prepelica kmalu zdrava.

Dva tedna so hodili naši »zdravniki« dan na dan obiskovat in lečit »ranjenca«. Počasi je prepelica popolnoma okrevala. Veselo je tekala po zeleni kletki ter pridno zobala rumeno proso. Nekega lepega jutra pa se prepelica oglasi ter veselo zapoje: »pet pedi.« S tem je bil poplačan ves trud in vse skrbi.

Komaj se je prikazalo zjutraj solnce, že se je razlegalo po Ličanovi hiši: »pet pedi, pet pedi.« Zorka je sedaj začela zgodaj vstajati, da je poslušala prepeličino petje. Njena dobra mama so se veselili, ko so videli, kako lahko vstaja njih hčerka, odkar je novi gost v hiši. Toda — nū, saj veste, kako je z otroci — Zorka se je temu petju kmalu tako privadila, da je rajše zjutraj v gorki posteljici »pod kožo gledala« kakor pa poslušala vedno isti »pet pedi«.

Nekega dne pa si misli Zorkina sestrice, Rozika: »Le čakaj, Zorka, bodeš že začela zopet zgodaj vstajati.« Ko je zvečer Zorka že spala, vzame Rozika kletko, v kateri je bila prepelica, ter jo postavi prav blizo Zorkine postelje. Komaj se je drugo jutro danilo, že zapoje prepelica svoj navadni: »pet pedi.« Rozika pa hitro pristavi: »Zorka pa še spi!« Plaho pogleda sedaj Zorka izpod odeje, kaj je to, da danes njena ptičica poje:

»Pet pedi, pet pedi;
Zorka, glej, pa še spi!«

Urno vstane ter teče pravit mami, kako se norčuje ž njo njena ptica.

Od tistega dne je bila Zorka vsa drugačna. Vselej je bila na nogah, ko se je zdanilo. Lepo je molila v čast angeljčku varihu ter se začela učiti. Rozika pa je pravila Furlanijevi Romani, da prepelica sedaj vedno poje:

»Pet pedi, pet pedi;
Zorka se pa uči.«

Ličanova najmlajša hčerka še vedno rada prav zgodaj vstaja. Pobožno moli jutranjo molitev ter se pripravlja za šolo. Prepelica pa še zmiraj stanuje v zeleni kletki, kjer se ji prav dobro godi.

Fr. — ek.

Pripovedke o Tončku.

II.

Minula so tri leta po tem dogodku. Tedaj pa je umrl stari Parnik. Jej, koliko solz sta prelila ubogi Tonček in Matevž za njim! Grob sta okrasila z lepimi cveticami in, kadar sta utegnila, molila sta za njegovo dušo.

Ostala sta tedaj čisto sama. Domenila sta se, da se bosta živila z obdelovanjem po očetu dobljene zemlje. To je bilo sicer težavno, ker malemu Tončku je bilo komaj 7 let, in Matevž bi še-le o božiču spolnil dvajseto leto. Toda dogovorjeno, storjeno: delala sta skupaj, jela in molila tudi skupaj. Mleko, kruh in krompir jima je bila navadna jed, voda pa pijača. In bila sta zadovoljna, da — skoraj srečna!

Nekoč je šel Matevž po opravkih v bližnji trg. Dolgo se je tam mudil, kar ni bilo navadno. Tonček ni bil tega nič kaj vesel. Od takrat pa je Matevž zahajal večkrat v trg in se vračal še-le pozno v noč. Prigodilo se je, da je ostal nekoč v trgu kar tri dni. In ko je Tonček v jutro četrtega dne prignal živino s paše, našel je v hlevu rogatega ovna. Ko je opravil pri živinici, pa je hotel še nekaj piče vreči rogatcu. A v tem se je oven zapoletel v Tončka in ga loputnil iz hleva ven na gnojšče, potem pa še tam butal vanj. Tonček je vpil in klical na pomaganje. In glej, tam za hišnim vogalom se mu je krohotala mlada ženska in ne, da bi mu pomagala, še smejala se mu je. Še-le Matevž je rešil na *pol mrtvega Tončka*. Čez teden dnij je mogel Tonček zopet na noge. Ležal je v hlevu. Ovna ni bilo notri. Šel je v hišo, pa bilo je vse spremenjeno. In tam pri ognjišču se je vrtela tista mlada ženska. Ko ga je zagledala, je zavpila nad njim: »Poberi se od tod, v hiši ni zate prostora!«

»Saj je naša hiša«, odgovoril ji je boječe Tonček, pa pogledal Matevža, češ, kaj pa je to in ali res ne smem več biti pri tebi v hiši?

»Ubogaj!« zašepetal mu je ta.

V tem pa je že hitela tista ženska z burkljami nad Tončka, ki je komaj ušel skozi stranska vrata v hlev.

Tja ni bilo ženske. Tonček je pobožal tele, a začel jokati, pa ni mogel nehati — — — — —

Revček je bil zopet Tonček! S solzami je močil kruhek, katerega mu je rezala tista ženska, ki je ostala pri Parnikovi hiši. Matevž se sedaj ni dosti več brigal za Tončka. To in pa, da ga je črtila tista ženska, kateri je rekal sedaj »gospa«, je bolelo Tončka hudo. Vedel je predobro, da se zanj ne kuha kaj dobrega v srcu te gospé, pa ni črhnil besede: molčal je in trpel. Na paši je bil najrajše. Tam je potožil Jezuščku na križu svoje gorje, snel molek z vrata, povzdignil roke in srce k nebu in klical in jokal. Pa je zopet stekel k živinici in jo gladil, božal, objemčkal, pa — jokal!

Hudobna gospa Tončka kar živega ni mogla videti. Sovražila ga je iz dna črne duše. In zakaj? Samo zato, ker ga i Matevž ni črtil, ker ga ni tepel, suval, metal kakor ona. Matevž je res renčal nanj, a včasih mu je pa vendar privoščil grizljivej boljšega. Prav zato je gospa trdno sklenila, pregnati Tončka, in, če drugače ne pojde, ga celo umoriti.

V petek je bila sama doma. Ukazala mu je tudi divjega ovna gnati na pašo. Zabičila mu je: »Gorjé ti, če ti oven uide.« In Tonček je odvezal živino, pa spustil še ovna. Ko se oven zavé, da je prost, skoči iz hleva, prevrne gospo in drvi v divjih skokih — kam? Naprej! Tonček je stekel za njim, a ko ga več ni videl, pa se je vrnil k živinici, ki je slastno grizla travo ob potu, ter jo poganjal na pašo. Strašno se je bal gospé in ni se mogel iznebiti besedij: »Gorjé ti, če ti oven uide.«

Tonček ni vedel, kam bi se dejal, ko na paši ovna ni bilo. Začelo ga je še bolj skrbeti. Obtekel je pašnik, na to pa obhodil uro hodá na okrog, pa vse zastonj: ovna ni našel. V levici molek, v desnici pa pastirsko palico držeč je ves spehan in truden bridko jokal in glasno klical proti nebu: »Moj Bog, moj Bog, kaj mi je storiti!« Sivec je tam pod gabrom ručal, mû', marogec je lizal tele, junčka sta se poskušala bosti, rdečka pa je rskala travo, kakor bi bila samo cvrtje, ali bi vsaj dišala po njem.

Tonček je pokleknil pred Križanega in presrčno molil. Kar zasliši človeške stopinje. Kdo bi neki bil?

Jejhata, brezsrečna gospa je že rohnela nad njim: »Tako mi paseš, ti nemarni potepuh, in kje je oven?« in palo je po njem, da se je kar zgrudil na tla.

»Moram ga spraviti s poti, pa je«, izustila je skoraj glasno, potem je pa razpodila živino, ki se je pa sita vrnila zopet na prejšnje mesto.

Tonček se je zravnal po konci, pa je komaj stal: revež je bil popoldne na tešče tepen. Hudo je bilo to.

»Brez ovna mi ne hodi domov«, vpila je gospa, vrgla mu košček ovsenega kruha, skozi katerega bi lahko bral, pa odgnala živino domov. Žalostno je gledal Tonček za živino, pobral kruhek, ga poljubil, ali jesti ga ni mogel. Zapuščeni Tonček je v strahu in bridki žalosti premišljeval svojo usodo. Domu brez ovna ne sme, in po svetu, kam bi naj odrinilo šibko revše? . . . Pa oj, kaj je to? Glej. čuj!

Seničica je priletela,
Na vejici tako je pela:
„Brez ovna ti domov ne smeš,
Kam iti ponj, pa oh, ne veš.
Oj, dragi Tonček, srček zlati,
Pač trda ti je nova mati! . . .
Ker oven zdiral. Bog vé, kam —
Skrbi nakopal tebi, nam —
Pa zlobnica se je zaklela:
Da tebi bo življenje vzela,
Če ne privedeš ga na dom.
Pa čuj, kaj pravila ti bom:
Ga vsaka išče ptičica,
Ga našla sem seničica;
Je ovna divji mož ujel,
Ko na piščalko je zapel.
Pa oven bi z glavo rogato
Pridiral precej sem na trato,
Ko bi zapiskal mu tako,
Ko divji mož je znal samo.
Piščalko ná to pisano!
In glej, kjer je zarisano,
Ti piskaj tam in vmes mi poj.
Povrne oven se nocoj.
In ko seničica odpela,
Pa z vejice je odletela.
— Brez ovna ti domov ne smeš,
Oj Tonček, zanj zdaj dobro veš.

»Ali sanjam?« zavpil je Tonček, zagrabil piščalko in še ni skoraj vrjel, da je vse to res, kar je slišal. In

piščalka, jej, vsa je pisana. Pisec ima tudi, in dvakrat je zarezana počez, in dvakrat na jezičku navskriž. In jejhata — komaj je Tonček pritisnil piščalko k ustnicam, pa je tako milo, tako sladko zapela, da bi se človek kar smejal in jokal ob enem. In glej čudo! Oven se je že prikazal. Kako pohleven in krotak je bil! Tonček je kar veselja skakal. Tako mu je bilo pri srcu, da sam ni vedel, kako. Kar zapel je tisto pesem:

»Zapojmo na glas
Mariji na čast!
Nebeška Kraljica,
Le prosi za nas!

To pesem je prepeval do doma; zraven pa je tako lepo prikladal na piščalko, da ga je bilo veselje poslušati. In ko je izpel do konca, pa se je spet začelo od kraja, kar samo od sebe. In jejmnasta — od zadaj je pa korakala tropa ovac. Tonček ni vedel za njo, saj »Ni videl nič, ni slišal nič«, kakor svojo godbo, v katero je bil tako zatopljen in katera je tudi ovce privabila. He, kako ponosno je stopal Tonček, in doma — kakor kak vojskovodja je stal med toliko ovcami in radovednimi, nepovabljenimi ljudmi, ki so ga prišli poslušat.

Vse je k njemu drlo. On pa ni vedel, odkod vse to, zakaj vse to. Vse ga je popraševalo, kje je dobil ovce, piščalko, kje se naučil piskati. A on je vselej odgovoril: »Ne vem.«

Zdaj je stopila gospa k njemu, objela ga in poljubila, pa mu rekla: »Pojdi, dete moje, v sobo, da se nasitiš s slaščicami, z medom in mlekom.«

Tonček: »Ali res?«

Gospa: »Pridi, za-te je soba pripravljena. Spal boš na pernici.«

Tonček: »Ali res? Saj stara postelj je bila bodeča, ko trnje.«

Gospa: »In oblekel bodeš novo obleko.«

Tonček: »Ali res? Saj ta je že res veterna.«

Gospa: »In jedel bodeš bel kruh, z mlekom omešen in s sladkorjem potresen.«

Tonček: »Ali res? Saj stari je bil trd ko kamen in grenak ko pelin.«

Gospa: »Pridi, pridi, srček moj, da te posadim za mizo.«

Tonček: »Ali res?« —

In šel je Tonček v sobo. Vesel je bil taisti večer; dobro se mu je godilo. V veselju pa je tudi gospej razodel, kako je piščalko dobil, in da piščalka privabi vsako ovco, katera zasliši njeno piskanje. To je bilo dovolj za gospo. Tisti večer je bil Tonček silno truden. Zato je odmolil večerno molitev, položil piščalko na mizo, pa legel na postelj.

»Kolikorkrat bom dihnil, tolikrat moli ti, angeljček moj, mesto mene, in ti, moj patron sv. Anton. Jezušček, Marija in sv. Jožef, Vam se izročim O Jezus, Tebi živim; o Jezus, Tebi umrjem; — o Jezus, — Tvoj sem — živ — in — mrtev. — Am . . .!« Tako je še šepetal in šepetaje trdno zaspal in spal spanje pravičnega.

In gospa je zaklenila vrata dvakrat, pa odšla v drugo sobo.

In peklenšček je vdahnil gospej črno, grozno misel . . . Vrata so dvakrat zaklenjena, in okna so z mrežo in težkim železjem preprežena, Matevža ni doma, Tonček trdno spi, in gospa snuje črne, pogubne misli!

(Dalje sledi.)

J. S.

Kaj delajo angelji?

III.

Panašnja slika, ki nam kaže angelja, kateri vodi svojega varovančka po brvi čez globok prepad, pa nas uči, kako nas angelji varujejo v telesnih nevarnostih in kako nam pomagajo v časnih potrebah.

Bog je dal malim otročičem tudi zemeljske varihe, dobre stariše, učitelje in druge voditelje; a mnogokrat je otrok v takih nevarnostih, v katerih mu človeška moč ne more več pomagati, marveč ga more rešiti le nebeška pomoč. Zemeljski voditelji namreč večkrat ne

vidijo preteče nevarnosti, da bi jo preprečili; večkrat jo opazijo že prepozno, ko se ne dá več odstraniti. Tudi ne morejo vedno in povsod pred očmi imeti svojega varovančka. V takih okoliščinah pa pride otroku na pomoč angeljček varih. O, koliko otrók bi bilo že izgubilo zdravje ali celo življenje, ko bi jih ne bil ob-

varoval desni angeljček! Dokaz nam je zgodovina, pa tudi lastna skušnja. Naš list »Angeljček« vam je že letos povedal več takih zgledov, pa bi jih lahko še veliko, veliko. Za danes naj vam opiše le to-le, kar se je zgodilo pred dvajsetimi leti v neki vasi blizu Save na sv. Petra in Pavla dan.

V vaški podružnici so imeli ob 10. uri opravilo ter častili svojega patrona sv. Petra. Po opraviu pa so si privoščili tudi kozarec vina v bližnji gostilni pri »Slovincu«. Ni čuda tedaj, da je imela mati gospodinja, ki je bila čisto sama doma, opravila čez glavo. Zgodaj dopoldne položi zato spat svojega še ne prav dveletnega sinčka Cenčka v posteljico, stoječo tik okna v sobi v zgornjem nadstropju, in v naglici pozabi zapreti odprto okno ter gre po svojih opravilih. Dete se zbudi, spleza na okno ter sede tako, da nožice moli venkaj čez okno. — Mati streže spodaj gostom in gre po steklenico vode na vodnjak, ki je bil kakih 30 korakov pred vežo na dvorišču. Naenkrat jo mali sinko pokliče: »Mama! mama!« in smehljaje maha z nožicama čez okno visečima. — Vsa trda samega strahu se vrne mati nazaj ter hiti v zgornje nadstropje, odpre tiho vrata in krčevito zgrabi dete od zadaj. Potem še-le, ko ga drži v rokah, si upa in more izpregovoriti: »Za božjo voljo! kako vendar, da nisi padel?« A dete hitro odgovori: »Mama, saj me je fantek držal.« — Fantka nobenega nikjer ni bilo, — bil je pa brez dvoma drug fantek — angeljček!

* * *

Vidite, koliki dobrotniki so nam angelji varihi. Le stanovitno se jim priporočajte vsak dan vsaj zjutraj in zvečer; pa še med dnevom večkrat mislite na svojega najboljšega prijatelja — angelja variha. Prosite ga, da bi vam pomagal pri vaših opravilih, pri učenju itd., prosite ga, da bi vas varoval vse telesne nesreče in nevarnosti; še prav posebno pa ga prosite, da bi vas obvaroval vse dušne škode — greha in hudobije in da bi vam pomagal vsikdar prav lepo Bogu služiti!

Pri molitvi.

Nežno sklepaš ti ročice,
Radost sije iz očíj,
Izgovarjaš k Bogu klice,
Ki te mati jih uči.

Krog glavé vijó se kodri,
Ki so licu kot okvir;
In očesci jasnomodri
Sevajo nebeški mir.

Angelj-varih tvoj krilati
 Čuje nad teboj ljubkó
 In pred Božji prestol zlati
 Nosi prošnje ti v nebo.

Naj nesreč vihar le hruje,
 Dete, nič se ti ne boj;
 Saj nad tabo vedno čuje
 Angelj z raja, varih tvoj.

Kadar zrem ti v lice rožno,
 Ménim, da že gledam raj;
 Oj, ostani mi pobožno
 Kot si, milo dete, zdaj!

Angelar Zdenčan.

Jesenske podobice.

• (Piše Janko Barlé.)

II.

Popoldne je bilo, ugodno jesensko popoldne. Zrak je bil prijetno topel, le včasih je potegnil malo bolj hladan vetrec tam od gojzda in vselej stresel nekoliko porumenelega listja na tla. Vendar je bilo še dosti zelenih peresc gori po drevju, tudi kaka že skoraj preveč zrela češplja je visela tu pa tam, a na jablani so se rudečila in rumenila zrela jabolka. Nebo ni bilo ravno preveč jasno, oblačne meglice so se vleklye po njem, vendar solnčece je tako ljubeznivo kukalo na ta božji svet, kot da bi hotelo povedati, da se za več časa poslavlja od nas. Saj če je bližje zima, bolj zakrivajo oblaki solnčece in le redkokrat prederejo njegovi žarki oblačno zagrinjalo. Kako se jih pač veseli vsaka duša!

Toraj tistega popoldneva je bilo pri Potokarjevih precej živo. Oče so imeli opraviti na dvorišču. Nekako resno so tlačili seno na voz, da napravijo sedalo. Večkrat so postali in poskušali, kako se sedi, dokler ni bilo naposled vendar dobro, ker so pregrnili čez ono seno zeleno pokrivalo in ga skrbno prevezali z vrstico. Hencajte, nekaj posebnega je moralo biti, saj jutri ni bila nedelja, da bi se peljali na cerkveni shod, niti semenj, da bi se odpravljali v trg. Ej, ni bilo niti cerkvenega shoda niti semnja, pa vendar se je bilo treba odpraviti na pot, na daljno pot — v mesto.

Po kaj pa v mesto, po kaj? — poprašate. Hm, ali ne veste, da je bil Potokarjev prvorojenec — Janezek bistra glavica in da je dovršil pred dvema mesecema domače ljudske šole z izvrstnim uspehom? Gospod župnik in gospod učitelj sta bila teh mislij, da bi bilo za Janezka škoda, če bi zakopal svoje umne darove, in sta svetovala Potokarjev, da pošljejo Janezka v mesto. Potokarjev oče so hitro v to privolili in kaj ne bi? Doma je bilo nekaj grošev, da se bode moglo za dečka plačevati, in za kmetijo se pa tudi ni bilo treba bati, saj ni bil Janezek sam. Janezkov seveda ni več bilo, bil je pa pač tu Jožek, bil je Tinček in bil je mali Francek, vsi zdravi kot kremen in živi kot živo srebro. Nu tudi Potokarjeva mati se niso protivili temu, da bi šel Janezek v mesto, saj se jim je précej porodila v srcu želja, naj bi postal Janezek gospod, a če je že toliko drugih to postalo, zakaj pa ne bi njihov Janezek! In ni morda to tudi res? —

Stvar je bila rešena tako: Janezek pojde v jeseni v mesto. Dà, ali ni to mala stvar. Janezek je sicer imel nedeljsko oblačilo, ali bilo je samo jedno in kaj je to za mesto, kjer se nosijo vsakidan tako, kot v vasi ob nedeljah. Podplate je trgal samo po zimi in ob nedeljah, v mestu jih bode pa moral vsaki dan. Trebalo je tedaj marsikaj preskrbeti, da bode mogel Janezek v šolo.

S perilom ni bilo težko. Mati so mu napravili vse potrebno iz lepega domačega platna, katero ni bilo sicer ne vem kako mehko, vendar zdravo in trpežno. Težja je bila z ostalo obleko. Tu ni mogla materina umetnost sama kaj, nego je bilo treba na pomoč poklicati krojača Kreveljčka, majhnega zgovornega možička, kateri se je za nekaj dnij nastanil pri Potokarjevih. Siromak je bil nekoliko švepast, pa si je zato morda tudi izvolil ta stan, da mu ni trebalo mnogo hoditi, pač je pa ves božji dan sedel za mizico, vrezaval, prirezaval, navajal iglo in jo zabadal zdaj na jedno, zdaj na drugo stran.

»Dečko, zdaj pa le mir!« — je dejal, postavil Janezka ravno kot svečo, meril tu in tam, privzdigoval mu roko in si vse zapisoval v knjižico. Janezek je stal kot vlit, še dihati si ni upal. — »To je važen trenutek« — pristavil je mojster Kreveljček — »če se dobro ne

pazi, je kmalu kaj preširoko, predolgo ali prekratko, tako, da ni ničemur podobno. Če bodeš pa lepo miren, vedi, da ti bode mojster Kreveljček skrojil obleko, da se ti ne bode trebalo v mestu sramovati. Kaj misliš, da sem malo videl in poskusil?« —

In kar je rekel mojster Kreveljček, bilo je tudi res. Ni preteklo teden dnij in Janezek je imel dve novi obleki, jedno praznično za nedelje, drugo bolj navadno za vsaki dan. Obuvalo je preskrbel mojster Srakar, a zabojček je napravil mizar Oblič. Pri trgovcu so kupili oče Potokar nov klobuk in nekoliko rutic in tako je bil Janezek nov od pete do glave in preskrbljen z vsemi potrebščinami, da more v mesto v šolo.

Čas hitro mineva in prišel je dan pred odhodom. Janezek je bil zjutraj pri maši, kjer je vroče prosil Boga, da mu razsvetli um, da bode starišem na veselje, poslovil se je pri gospodu župniku in učitelju, katera sta mu dala veliko lepih nauk, potem je pa še obiskal svoje tovariše in sosedove. Vsi so mu vse dobro želeli in se pristrčno z njim poslovili. Skočil je še jedenkrat doli na travnik, kjer je tolikokrat pasel živinico, potem se pa zopet vrnil domov. Oče so ravno priredili voz za pot, mati so pa v tistem času zlagali Janezkove stvari v zabojček. Oj materine roke, kako skrbno zložé vsako stvarco na pravo mesto. Obleka je bila že notri. Ali to ni bilo dosti materi. Prinesli so onih lepo rudečih, dišečih jabolk, katera so že dolgo spravljali za to priliko gori na polici, da bode imel Janezek kaj za ugrizniti v mestu. Pridejali so še vrečico suhih sliv in pa zrelih lešnikov in vse lepo zložili v zabojček. Marsikateri vzdih se je porodil v materinih prsih, marsikatera solza kanila je notri med one stvari. Oj, ljubezen materinska, komu naj bi te prisposobil? . . .

Najpotrebnejše je bilo preskrbljeno. Da bode konj rudečko dobro nahranjen, za to je skrbel hlapec, a da bodeta imela oče Potokar, kajti on se je odpravljajal sè sinom, in pa Janezek potoma kaj prigrizniti, moral je oni razposajeni petelin, kateri je tako oblastno gospodaril po dvorišču, prenehati kukurikati. Ej, mesto je daleč.

Potokarjevi so šli zgodaj k počitku, ker je bilo treba zjutraj zgodaj vstati. Mati so prekrižali svojega Janezka in mu veleli, naj nikdar ne opusti svoje večerne molitvice. Janezek in njegovi bratci so kmalu zaspali, kdo ve, če so tako hitro tudi njih stariši!

Hladno jutro je bilo. Gosta megla je pokrivala vso vas. Pri Potokarjevih je bilo že vse na nogah. Pred vratmi je bil konj rudečko nestrpljivo s kopitom ob tla, v hiši se je pa Janezek poslavljaj. Mati so dajali zadnje nauke Janezku in si pogostoma s predpasnikom brisali oči, bratci so pa gledali začudeno in niso pojмили, kako da Janezka ne bode tako dolgo nazaj. Nazadnje so pa dejali Potokarjev oče:

»Treba je da odidemo. Mesto je daleč. Otroci, bodite pridni in ubogljivi!« —

»Toraj srečno potujta. Janezek, ne pozabi Boga in molitve. Piši kaj!« — Jok ni dal materi dalje govoriti.

Janezek je še jedenkrat segel v roke domačim. Tudi bratcem so zalesketale solze v očesih, ker so videli mater, kako plakajo. Janezek je šel k očetu na voz in oče so pognali.

»Z Bogom ostanite!« —

»Z Bogom, Janezek!« —

Voz je zdrdral po vasi in zginil v megli. Janezek se je odpeljal v mesto v šolo. Če bo poslušal nasvete materine, postane izvestno imeniten gospod. Lahko verjamete!

Kako se je Lah znebil neprijetnih gostov?

Bogat Lah je imel vrt, poln najlepšega sadja. Posebno njegova figova drevesa so slovela daleč na okoli radi svojega zlahtnega sadja. Tega so se pa hoteli nekateri »dolgoroki« sami prepričati, ter so zahajali redno vsako noč po lestvicah čez visoki zid ter odnašali sladko sadje. Delali so mu znatno škodo in Lah je vgibal na vse strani, kako bi se jih otrebil. Kaj si izmisli zvita buča? Z dvema hlapcema gre v mraku

na vrt, vsi trije se preskrbé z belimi plahtami in dolgimi palicami in se poskrijejo.

Kmalu po polnoči začno se prikazovati črne postave na zidu in gospodar se čudi, kako znajo tatiči spretno plezati: skok raz zid na tla, par dolgih korakov in kakor veverica je smuknil vsak na svoje deblo. Ko začnejo urno izvrševati svoj posel, ovijejo se na tihem oni trije v velike plahte, pritrdijo na palice bele rute ter se počasi izmotajo iz svojih skrivališč. Kakor pravi pravcati strahovi se počasi bližajo smokvenim drevesom, privzdigujejo in spuščajo svoje palice in skrivnostno in vedno glasneje izgovarjajo sledeče besede: »Tudi mi drugi, ko smo bili živi, smo jedli tiste fige, zdaj smo pa mrtvi in hodimo po tem-le vrti!« Tatovom je kar zastala kri po žilah; mislili so resno, da straši. Ko se strahovi nekoliko oddaljijo, poskačejo z dreves, smuknejo čez zid in nobenega ni bilo več blizo.

Bilo je to sicer izdatno zdravilo, vendar jako nevarno, ker tako strašilo lahko povzroči hudo bolezen.

—k.

Poveljnik.

Gozor! Stoj,
Krepki roj,
Točno vsa povelja
Izpolnjuj,
Kar je moja želja,
Pazno čuj!
Dan na dan učim tako,
Ko pa s stolpa zvon glasno
V šolo mi naznani pot,
Vse igrače vržem v kot;
V šolo se odpravim ročno,
Pazno tam poslušam uk,
Da naloge dane točno
Izvršim doma brez muk.

Stanko pl. Orlovič.

Kratkočasnici.

1. Učitelj: »Zakaj ima moja žepna ura dvoje kazalo?« Učenec: »Ko bi imela le jedno, bi še jednega manjkalo.«

2. V gozdu. Mali Janko vpraša očeta: »Ata, komu so pa ušli vsi tisti ptički, ki tukaj tako lepo pojó?«

Uganke in šaljiva vprašanja.

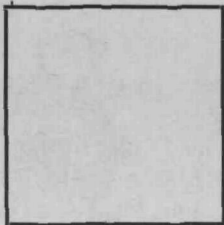
1. Manjši je kot miš, pa ima več oken kot cerkev. Kaj je to?
2. Kaj se v lesu joka?
3. Katera vinska posoda nima nobenega obroča?
4. Zakaj vol v mesnici visi?
5. Kdo ima večja ušesa, osel ali človek?

(Odgonetke v prihodnji številki.)

Naloga.

(Priobčil št. Kovačič.)

Razdelite ta - le kvadratni vrtec v štiri dele tako, da se bo meja vsakega dotikala vseh treh drugih.

(Rešitev naloge v prih. listu.)

Rešitev naloge v deveti številki »Angeljčka«:

Nič mu ne ostane.